

ناقوی آسیا

رؤیا یا واقعیت

حسن بناج

فراهم آید. این در حالی است که روسیه و چین نیز در سوی دیگر ماجرا اتلاش می کنند با به روی صحنه بردن ظرفیت های نظامی و امنیتی خود نظیر بر گزاری تمرین نظامی اخیر، سیاست روابط دوجانبه آمریکا در آسیای مرکزی را ناکام گذارد. این نمایش قدرت، زمانی تأثیر گذار تر خواهد شد که سایر بازیگران تأثیر گذار در آسیا نیز در آن حضور داشته باشند. این واقعیت باعث شد تا روسیه و چین علاوه بر دعوت از مقامات کشورهای عضو سازمان، پذیرای نمایندگان سه عضو احتمالی این سازمان در آینده، یعنی ایران، هند و پاکستان، نیز در تمرین اخیر خود باشند. ایران به دلیل با فشاری بر سیاست ضد سلطه جویانه خود علیه آمریکا، پیش از دو کشور دیگر استعدادهای همراهی با روسیه و چین را دارا است. اگر بخواهیم با پاکستان به دلیل پایین بودن وزن آن کشور در برابر هند بکاھیم، باید این طور نتیجه گیری کنیم که عمده ترین دشواری بکن و مسکو در راستای تشکیل اتحادی مشابه اتحاد ناتو در آسیا، جلب حمایت هندی ها خواهد بود.

مثلت استراتژیک

«ولادیمیر پوتین» رئیس جمهوری روسیه طی سال های اخیر نشان داده است که قصد دارد ایده تشکیل محور سه گانه مسکو - دهلی نو - پکن را که تلاقی آن سه کشور میزبانه تسلیحات هسته ای با حدود ۲/۵ میلیارد نفر جمعیت خواهد بود، به طور جدی دنبال کند. این ایده اولین بار از سوی یوگنی پریماکف، نخست وزیر پیشین روسیه در سال ۱۹۹۸ مطرح شد. این ایده در آن زمان از سوی پکن رد شد، اما دهلی نو موضع مشخصی را در قبال آن اتخاذ نکرد. با این حال، در دسامبر ۲۰۰۳ پوتین طی سفری که به چین و هند داشت، بحث های زیادی را در رابطه با ارتقای سطح همکاری ها با مقامات این دو کشور مطرح کرد. ضمن این که در بیانیه های رسمی منتشر شده در آن زمان نیز نشانه های کاملاً آشکاری از تمایلات ضد غربی این سه قدرت جهانی و گرایش فکری آنان به تحقق ایده جهان چند قطبی مشاهده می شد. احتمال اقدام یکجانبه آمریکا در قبال عراق باعث شده بود تا کرملین پیش از پیش به تشکیل محور مسکو - دهلی نو - پکن امیدوار شود. هرچند که پرتنگ شدن طرح ایجاد این محور و مطرح شدن خطرات ناشی از آن برای آمریکا در برخی محافل سیاسی این کشور مانع از حمله به عراق نشد، اما روسیه، چین و هند همچنان ریاضتند که باید حول محور مشترک و تقویت روابط سه جانبه خود از طریق مذاکره بپردازند. هر سه کشور از ابتدا مخالف جنگ با عراق بودند و همواره نسبت به چیزی که آن را عدول از قوانین بازی بی المللی می دانستند، اعتراض داشتند. این وضعیت باعث شد تا مفهوم «مثلت استراتژیک» برای آن ها بیش از پیش برجسته و کارآمد جلوه کند.

اما صرف نظر از دفعه های مشترک که نسبت به سلطه جهانی آمریکا، نباید از یاد برد که این سه کشور منافع مشترک و نیازهای تقابلی نیز دارند. هر سه این کشورها در گین تعاقبیت گروه های اسلام گرا در قلمرو و ممالک خود و خواهران برقرار یثبات و اوضاعی مرکزی هستند. همچنین رابطه تسلیحاتی رو به رشدی میان روسیه و دو کشور بزرگ آسیایی دیگر وجود دارد. روس ها سابقه ای در محل فروش جنگ افزارهای پیشرفته از هواپیماهای جنگی و بمب افکن گرفته تا زیز دریایی های مدرن، میلیارد ها دلار عایدی دارند. این در حالی است که پکن و دهلی نوا بهره گیری از فرصت موجود به تأمین نیازهای تسلیحاتی خود از بازار نسبتاً آزران مسکو می پردازند. افزون بر این هر سه کشور با ابداع سیستم های موشکی در سطح جهانی رخامسته اند و با فرایند شدن این قبیل سیستم ها برای تداوم سیاست بازدارندگی هسته ای مصر می دانند. ژنرال های روس همواره این نکته اشاره داشته اند که راهپای آزران تری را برای شکستن ساختار امنیتی یک سیستم دفاع موشکی با استعدادهای برخی برنامه های عملیاتی موسوم به «جنگ نامتوازن» بر جای مانده از دوران اتحاد شوروی سابق در اختیار دارند. چین و هند طبق گزارش های موجود تا کنون ثابت کرده اند که به سرمایه گذاری در زمینه جنگ نامتوازن که به قدرت های ضعیف تر صرف آرای در برابر قدرت های قوی تر می دهد، علاقه مند هستند. اما وجود برخی دلایل تاحدی نسبت به انداز تسلیحاتی روسیه سه گانه هند - روسیه - چین را تأثیر کرده اند. برنامه های هسته ای و موشکی هند که ظاهراً با هدف بازآرندگی در برابر تهدیدات امنیتی پاکستان توسعه می یابند، در حقیقت می تواند به منزله بازآرندگی در مقابل کلاک های هسته ای چین قلمداد شود. در این زمینه همچنین هشدارهای دیگری نیز وجود دارد مبنی بر اینکه اگر چین با رویه فزاینده خود را به سطح قبلی قبولی از تداوم سیاست تسلیحاتی سازماندهی نمی کند، حتی ممکن است روزی به تهدیدهای روسیه که به لحاظ دارا بودن منابع زیرزمینی بسیار غنی است، تبدیل شوند. همچنین این واقعیت که هند و چین از فضای روزگار به عنوان رقاب سرسخت اقتصادی یکدیگر محسوب می شوند، تا حد زیادی تشکیل مثلث استراتژیک را تحت الشعاع خود قرار داده است. مناقشات روس هند و چین نیز مزید بر علت شده است. این دو کشور مدت ها است که بر سر قلمرو وسیعی از زمین های «موات»، جدایی طلبان ثبت نشده تمدنهای پیش از هزاره فر نبالغ می شود و همکاری همنوی آنها «الادایی» لاهم اختلاف دارند.

اما به نظر می رسد که این مشکلات در قالب همکاری های چندجانبه در سازمان همکاری های شانگهای تاحد زیادی قابل حل و حتی چشم پوشی هستند. هم اکنون از هند به عنوان نامزد اصلی ورود به جمع اعضای فعلی این سازمان نام برده می شود. هرچند که سازمان همکاری های میان دهلی نو و واشنگتن نظیر انتقال فناوری هسته ای گسترده تر از آمریکا، هندی ها را از اتخاذ یک موضع مشترک برای پیوستن به آن سازمان باز می دارد، اما بروز برخی نگرانی های جدید در هند پیرامون تأمین انرژی مورد نیاز آینده برای توسعه روزافزون اقتصادی، بستر مناسبی را برای همنوایی هندی ها با SCO فراهم کرده است.

آورد شده است. یکی از راههای بر رونق هند از این نگرانی ها، بهره مندی از منابع انرژی منطقه آسیای مرکزی و ایران و توسعه مناسبات با کشورهای نفت و گازخیز این منطقه است. بنابراین به نظر می رسد که برقراری نوعی اتحاد استراتژیک بین روسیه، هند و چین به صورت رسمی، غیررسمی یا تحت لای سازمان همکاری های شانگهای در آینده ممکن است چندان هم دور از ذهن نباشد. اما صرف نظر از اینکه هیچ یک از این سه کشور حاضر نیستند به این احساسی که قصد دارند علیه آمریکا با یکدیگر متحد شوند، دامن بزنند، ایده مثلث استراتژیک هنوز فاقد یک سیستم اجرایی است. این در حالی است که وجود چنین سیستمی لازمه حصول اطمینان از بابت کسب هر نوع توفیق احتمالی در تدابیر جنگی است. علم به این واقعیت بود که روسیه و چین را بر گزاری تمرین اخیر تشویق کرد. نشانه ها حکایت از این دارد که این ذهنیت در تفسیر به سایر اعضای سازمان نیز هست. این سازمان اعلام کرده است که قصد دارد تمرین ضد تروریستی را در اکتبر آینده با حضور سه کشور ازبکستان، تاجیکستان و قرقیزستان در مناطق کوهستانی آسیای مرکزی برگزار کند.

در حالی که واشنگتن هم اکنون بیشتر توان قوه قهریه خود را در عراق و افغانستان درگیر کرده است، روسیه و چین پیش از پیش مایلند که انزجار خود را به زندگی در دنیای تک قطبی بروز دهند. در این راستا، تمرین مشترک اخیر فارغ از تأثیرات منطقه ای خود نشانه ای از عزم این دو کشور به تشکیل ائتلاف مخالفان، در برابر «ائتلاف موفقان» که متشکل از کشورهای حامی آمریکا در عراق هستند، است. قابلیت های این ائتلاف هم اکنون به گونه ای است که می تواند به عنوان یک اتحاد از نوعی که زمینه ساز ایجاد یک تانوی آسیا شود، عمل کند.

داشت که کشورهای عضو با جمعیتی حدود ۵۰ درصد از جمعیت کل جهان مصمم هستند تا به نیروی جدی در امور بین الملل تبدیل شوند. این عزم در دعوت از سه کشور ایران، هند و پاکستان به عنوان عضو ناظر اجلاس مذکور کاملاً ملموس بود.

واکنش آمریکا به این جلاس با سفر وزیر دفاع این کشور به آسیای مرکزی بروز یافت. «دونالد رامسفله» به این منطقه اعزام شد تا از عدم خلل در توافقات دو جانبه گذشته با بازیگران کلیدی این منطقه اطمینان حاصل کند. اما این اقدام دیپلماتیک با درخواست اعلام یک ضرب الاجل از سوی سازمان همکاری های شانگهای برای عقب نشینی نیروهای آمریکایی از ازبکستان بار دیگر به چالش گرفته شد. این بدان معنا نبود که با وجود گرم بودن آتش درگیری ها در افغانستان و به اثبات رسیدن توان نفوذ واشنگتن تا قلب حوزه های دست نخورده بلوک شرق سابق، موتور قدرت های سیاسی سنتی آسیای مرکزی در واکنش به این نفوذ در حال روشن شدن است.

تأکید واشنگتن بر روابط دوجانبه با کشورهای آسیای مرکز نیز پیام روشنی برای سازمان همکاری های شانگهای داشت؛ این پیام که آمریکایی ها نمی توانستند - بخوانید نمی خواهند - از فضای امنیتی و امنیتی طلبی و فراطرفی گری و نگرانی های چین پیرامون منطقه «سین کیانگ» دستبرسی این کشور به منابع انرژی جدید دور می زند، مورد موافقت در اجلاس ۵ جولای حکایت از این در راه جولای، اعضای سازمان همکاری های شانگهای بار دیگر در شهر «استانه» قزاقستان گرد هم آمدند تا در مورد تحولات سیاسی آسیای مرکزی با یکدیگر مباحثه نظر کنند. در حالی که اجلاس پیشین این سازمان به طور خاص حول موضوع سه نیروی حیثیاتی (توریسم، جدایی طلبی و فراطرفی گری) و نگرانی های چین پیرامون منطقه «سین کیانگ» و دستبرسی این کشور به منابع انرژی جدید دور می زند، مورد موافقت در اجلاس ۵ جولای حکایت از این

در راه جولای، اعضای سازمان همکاری های شانگهای بار دیگر در شهر «استانه» قزاقستان گرد هم آمدند تا در مورد تحولات سیاسی آسیای مرکزی با یکدیگر مباحثه نظر کنند. در حالی که اجلاس پیشین این سازمان به طور خاص حول موضوع سه نیروی حیثیاتی (توریسم، جدایی طلبی و فراطرفی گری) و نگرانی های چین پیرامون منطقه «سین کیانگ» و دستبرسی این کشور به منابع انرژی جدید دور می زند، مورد موافقت در اجلاس ۵ جولای حکایت از این

تسلط

جناب آقای مهندس مسعود جلالیان
مدیر محترم شعب بانک کشاورزی غرب استان تهران بزرگ
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت بانهاگام مادر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترمان عرض تسلیت نموده و از درگاه خداوند مغفرت برای آن مرحوم و برای افاضاد صبر و شکیبایی و علو عرز آرزو نمودم.
پیکان شرمگین خدمات ارولوژی فرایر کرچ
بیمارستان قائم بخش سنگ شکن

ترحم

جناب آقای مهندس رضا امام
با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت گفته، برای همه بازماندگان و سوگواران، تندرستی و شکیبایی آرزو دارم.

مرکز پذیرش آگهی های ترحیم و تسلیت در روزنامه ایران
تلفن: ۰۲۷ - ۸۸۷۸۸۲۰۰ | نمایان: ۰۱ - ۸۸۷۹۰۰۱
خیابان شهید قندی (بالایز سابق)، کوچه هشتم، شمار ۴

تمرین نظامی مشترک اخیر روسیه و چین برای اولین بار، ظرفیت وتوان نظامی را نیز به عنوان فاکتوری مؤثر وارد معامله همکاری های نوپای این دو کشور کرد. همکاری هایی که وجود دفعه های استراتژیک نظیر مساله تایوان و آسیای مرکزی، از کار آن را تشکیل می دهد، هم اکنون قابلیت های خود را در سطوح دیگری نیز مطرح کرده است. این تمرین نظامی در عین حال که بیانگر همنوایی مسکو با پکن در هشدار به واشنگتن برای اجتناب از هر نوع دخالت در مورد مساله تایوان است و می تواند مؤید روزخیز روسیه برای وروپا و با ناآرامی های بالقوه در آسیا نیز باشد، از نگاه کلان به عنوان نشانه ای از عزم روس ها برای ایجاد محور سه قدرت بزرگ آسیایی (چین، روسیه و هند) و امید چینی ها به تشکیل اتحادی نظامی علیه غرب در شرق نیز قلمداد می شود.

به عقیده برخی از ناظران سیاسی تمرین نظامی مشترک میان چین و روسیه را باید بخشی از یک دستور کار گسترده تر دانست که توافقی وزیران دفاع ۶ کشور عضو «سازمان همکاری های شانگهای» شامل روسیه، چین، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان و قزاقستان رسیده است. مسکو و پکن امیدوار هستند تا این سازمان را از چارچوب های یک کارگاه گفت و گو و تعامل صرف در آسیای مرکزی فراتر بگذارند و در اندازه های یک اتحاد امنیتی به سبک ناتو که توان کنترل اوضاع در این منطقه را تا مرزهای ایران داشته باشد، ظاهر شود.

روسیه و چین پیش از برگزاری آخرین اجلاس سران گروه A به فاصله کوتاهی پس از برگزاری نخستین اجلاس سازمان همکاری های شانگهای اولین عضو جدی را با انتشار بیانیه ای تحت عنوان «دستورالعمل بی المللی قرن بیست و یکم» به آمریکایی ها وارد کردند. در حالی که این ائتلاف شامل چین، روسیه و چین است و روسیه برای تبدیل شدن به یک تهدید علیه حضور روزافزون آمریکا در منطقه کافی نبود و حتی تاحدی نیز به یک شوخی شایسته داشت، اما در این واقع جدی ترین چالش برای منافع واشنگتن در آسیای مرکزی پس از حمله آمریکا به افغانستان در سال ۲۰۰۱ به حساب می آید.

پیام بیانیه مشترک روسیه و چین پیش از اجلاس گروه A به اعضای سازمان همکاری های شانگهای اعلام روشن و صریح بود: واشنگتن برای استقلال مرکزی یک تهدید به حساب می آید. مسکو و پکن با این بیانیه در واقع پیشبندهای اقتصادی و امنیتی مشابه آنچه واشنگتن داده بود، مطرح کردند. با این تفاوت که بسته جدید تنها در راستای حفظ وضع موجود و ترغیب آسیای مرکزی به اجتناب از اصلاحات مومو تاریک و اقتصاد بازار تپهه شده و، بسیاری از کشورهای منطقه از بیم زوم مجدد انقلاب های رنگی این پیام به خوبی درک و دریافت کردند.

فقدان و ضایعه دلخراش درگذشت

امیر محمود میر فخرایی را به اطلاع خویشان، بستگان و دوستان آن وارسته بی همتا می رساند.
همسر: هودیک میر فخرایی
خواهر: فرانیه میر فخرایی
برادران: ابوالقاسم و جمال الدین میر فخرایی
برگزاری مراسم روز سوم در مسجد الرضا (ع) واقع در خیابان آهادانا، خیابان نیلوفر، از ساعت ۱۶/۱۵ تا ۱۷/۲۵ روز شنبه دوم مهرماه خواهد بود.

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت نوشیزه میهنی نوری را اعلام می داریم. مجلس ختم در دوشنبه روز شنبه ۱۳۸۷/۷/۲۷ ساعت ۱۰ تا ۱۲ در مسجد الغدیر واقع در جنوب میرداماد برگزار می شود.

ایران

دوربین

پذیرش آگهی

تلفن: ۰۲۷ - ۸۸۷۳۶۵۹۰
نمایان: ۰۱ - ۸۸۷۳۶۹۶۸

